

TANQIDIY NAZAR, TAHLILYI TAFAKKUR VA INNOVATSION G‘OYALAR

AN’ANAVIY O‘QUV MODELLARINI QAYTA TASHKIL ETISHDA TEXNOLOGIYANING ROLI

Farangiz Nurullayeva Dilshod qizi

Sharqshunoslik university

Magistratura 1-kurs: xorijiy til Va adabiyot yonalishi

ANNOTATSIYA: *Ushbu maqolada ta’lim tizimining samaradorligi va sifatini oshirish masalasi dolzarb mavzulardan biri hisoblanadi. An’anaviy o‘quv modellarining texnologiyalar yordamida qayta tashkil etilishi nafaqat o‘quv jarayonini optimallashtirish, balki o‘quvchilarning bilim olishga bo‘lgan qiziqishini oshirishga ham xizmat qiladi. Ushbu maqolada an’anaviy o‘quv modellarini zamonaviy texnologiyalar yordamida takomillashtirish usullari va ularning ta’lim tizimidagi o‘rni haqida batafsil to‘xtalib o‘tamiz.*

Kalit so‘zlar: *pedagogik texnologiya, metod , interaktiv metod.*

Kirish

Zamonaviy jamiyatda ta’lim tizimining samaradorligi va sifatini oshirish masalasi dolzarb mavzulardan biri hisoblanadi. An’anaviy o‘quv modellarining texnologiyalar yordamida qayta tashkil etilishi nafaqat o‘quv jarayonini optimallashtirish, balki o‘quvchilarning bilim olishga bo‘lgan qiziqishini oshirishga ham xizmat qiladi. Ushbu maqolada an’anaviy o‘quv modellarini zamonaviy texnologiyalar yordamida takomillashtirish usullari va ularning ta’lim tizimidagi o‘rni haqida batafsil to‘xtalib o‘tamiz.

An’anaviy o‘quv modellarining xususiyatlari

An’anaviy o‘quv modellarida o‘qituvchi asosiy axborot manbai sifatida namoyon bo‘ladi va o‘quvchilar esa faqat tinglovchi va ijro etuvchi rolini bajaradilar. Darslar ko‘proq ma’ruza shaklida o‘tadi, amaliyat va interfaol usullar kam qo‘llaniladi. Ushbu yondashuv ba’zi holatlarda samarali bo‘lishi mumkin, biroq hozirgi zamonaviy o‘quvchilar ko‘proq amaliyatga, tajribaga va interfaol muhitda o‘rganishga ehtiyoj sezadilar.

Texnologiyaning o‘quv jarayonidagi roli

Texnologiyalar ta’lim jarayoniga yangicha yondashuvlarni olib kirib, o‘quvchilarning o‘quv jarayoniga faolroq jalb qilinishiga imkon yaratadi. Masalan, masofaviy ta’lim platformalari (Moodle, Google Classroom), videodarslar, interfaol o‘yinlar va virtual laboratoriylar o‘quvchilarga bilimlarni mustahkamlashda yordam beradi. Bundan tashqari, sun’iy intellekt (AI) yordamida shaxsiylashtirilgan o‘quv dasturlarini ishlab chiqish mumkin, bu esa har bir o‘quvchining o‘zlashtirish darajasiga mos keladigan ta’limni taqdim etadi.

An’anaviy va texnologiyalarga asoslangan o‘quv modellarini solishtirish

Xususiyatlari

O‘qituvchi roli

An’anaviy model

Asosiy axborot
manbai

Texnologiyaga asoslangan model

Yo‘naltiruvchi, ko‘makchi

TANQIDIY NAZAR, TAHLILYI TAFAKKUR VA INNOVATSION G‘OYALAR

O‘quvchilarning faolligi	Pasiv, tinglovchi	Faol ishtirokchi, ijro etuvchi
Ta’lim usullari	Ma’ruza, eshitish	Interfaol, amaliyotga yo‘naltirilgan
Ta’lim muhitini yaratish	Statik, o‘zgarmas	Dinamik, moslashuvchan

Texnologiyalar yordamida ta’lim samaradorligini oshirish usullari

- Gamifikatsiya:** O‘quv jarayoniga o‘yin elementlarini qo‘sish orqali o‘quvchilarning motivatsiyasini oshirish mumkin. Masalan, "Kahoot", "Quizlet" kabi ilovalar orqali bilimlarni mustahkamlash mumkin.
- Virtual va kengaytirilgan haqiqat:** VR va AR texnologiyalari yordamida o‘quvchilarni amaliy tajribalar va simulyatsiyalar orqali o‘qitish mumkin. Masalan, biologiya darslarida inson anatomiyasini virtual ko‘rish imkoniyati mavjud.
- Masofaviy ta’lim:** Onlayn kurslar va platformalar orqali dunyoning istalgan nuqtasidan bilim olish imkoniyati yaratiladi. Bu, ayniqsa, chekka hududlarda yashovchi o‘quvchilar uchun juda qulaydir.
- Sun’iy intellekt va o‘rganish algoritmlari:** AI yordamida o‘quvchilarning bilim darajasini tahlil qilish va shaxsiylashtirilgan o‘quv rejalarini taklif qilish mumkin.

Xulosa. An’anaviy o‘quv modellarini qayta tashkil etishda texnologiyaning roli beqiyosdir. Zamonaviy texnologiyalar ta’lim jarayonini nafaqat soddalashtiradi, balki uni interfaol, samarali va qiziqarli qiladi. Ta’lim jarayonida texnologiyalardan to‘g‘ri foydalanish o‘quvchilarning bilim olish sifatini oshiradi va ularning kelajakdag‘i muvaffaqiyatlariga zamin yaratadi. Shunday ekan, o‘qituvchilar va ta’lim muassasalari zamonaviy texnologiyalardan keng foydalanishni yo‘lga qo‘yishlari zarur.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

- Ismatullayeva, N. R. (2021). On the Introduction of E-Learning Portfolio in the Educational Process. *Current Research Journal of Pedagogics* (2767-3278), 2(09), 35-37.
- Ismatullayeva, N. R. (2022). POSSIBILITIES OF USING THE INTERACTIVE BOARD IN FOREIGN LANGUAGE LESSONS.«. O ‘zbekiston-Xitoy: Tarixiy-Madaniy, 77.
- Исматуллаева, Н. Р. (2022). ЧЕТ ТИЛИ ДАРСЛАРИДА ИНТЕРАКТИВ ДОСКАДАН ФОЙДАЛАНИШ ИМКОНИЯТЛАРИ. *Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences*, 2(Special Issue 26), 96-98.
- Ismatullayeva, N. R. (2022). Teaching Translation Methodology in the Foreign Language Classes. *International Journal of Social Science Research and Review*, 5(12), 448-452.
- Ismatullayeva, N. (2022). CHET TILIGA O ‘RGATISHDA TARJIMANI O ‘QUV JARAYONIDA QO’LLASH MASALASI. *Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences*, 2(Special Issue 28), 224-229.

